

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1221

3.12.2025

If Skadeforsikring NUF

Næringsliv

Tyveri – unntak for lokale åpent for publikum eller kunder.

Sikrede drev et undervisningssenter. Det skjedde et innbrudd hos sikrede. I skademeldingen oppga sikrede at lokalene ikke var låst. Foretaket avkortet erstatningen med 60 % fordi sikrede hadde brutt sikkerhetsforskriften om å låse lokalene. Det fremkom så at tyveriet skjedde i sikredes åpningstid. Foretaket påberopte seg da et unntak for tyveri som skjer når bygningen er åpent for publikum eller kunder. Samtidig ville foretaket dekke 40 % av tapet i tråd med dekningstilsagnet. Sikrede anførte imidlertid at foretaket ikke kunne påberope seg unntaket. Sikrede viste til at døren var ulåst for å sikre normal drift på undervisningssenteret. Videre anførte sikrede at det var urimelig av foretaket å påberope seg et objektivt unntak etter at det hadde bekreftet at skaden var dekket. Nemnda kom til at foretaket kunne påberope unntaket, og viste til at det ikke var grunnlag for å lese unntaket innskrenkende. Nemnda viste videre til at verken forsikringsavtaleloven eller vilkårene inneholdt tidsfrister for å avvise ansvar med utgangspunkt i objektive ansvarsbegrensninger.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter tyveri.

Sikrede har forsikring med følgende vilkår:

5.5 Tyveri og skadeverk

5.5.1 hva forsikringen omfatter

If svarer for skade ved tyveri og skadeverk i eller på bygning.

[...]

5.5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

[...]

Skade ved tyveri når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum eller når tyven i dette tidsrom har latt seg låse inne i bygningen, selv om tyveriet har skjedd utenfor åpningstiden. Når lokalene er utstyrt med FG-godkjent, aktivert innbruddsalarm med overføring til alarmstasjon, erstatter If likevel tyveri og skadeverk når uvedkommende urettmessig har latt seg innelåse i bygning i åpningstiden.

Sikredes lokaler ble 27.9.24 utsatt for tyveri. Sikrede forklarte i skademeldingen at tyveriet trolig skjedde mellom kl. 12.00 og kl. 12.30, og at lokalene ikke var låst da innbruddet fant sted.

Foretaket informerte i brev 25.10.24 om at det ville avkorte erstatningen med 60 % fordi sikrede hadde brutt sikkerhetsforskriften om å låse lokalene.

Sikrede klaget og viste til at tyveriet skjedde i åpningstiden og at døren var ulåst for å sikre normal drift. Sikrede drev et undervisningssenter, og døren måtte stå ulåst for å sikre underviser og kunder tilgang. Tyveriet skjedde på et tidspunkt da alle ansatte var på jobb, men ingen befant seg i

rommet hvor tyveriet fant sted. Sikrede avviste også at de øvrige vilkårene for avkortning var oppfylt.

Kundeombudet konkluderte med at tyveriet ikke var dekningsmessig, da tyveriet skjedde mens lokalene var åpne for kunder/publikum. Foretaket ville likevel stå ved erstatningen på 40 % som tidligere var tilbudt.

Sikrede krever full dekning for tyveriet og bestrider at foretaket kan påberope seg unntaket i vilkårene pkt. 5.5.2. Dette punktet retter seg mot ubemannede lokaler som er åpne for offentligheten, ikke bemannede undervisningssentre med spesifikke åpningstider og kontroll over aktiviteten i lokalet.

Sikrede bestrider også at erstatningen kan avkortes etter pkt. 8.5. Døren var ulåst som en del av sikredes normale drift for å gi tilgang til kunder og ansatte i åpningstiden. Dette er en nødvendig praksis for et undervisningssenter. Sikkerhetsforskriftene bør tolkes med hensyn til virksomhetens driftskrav, og det er urimelig å kreve at døren skal være låst i denne situasjonen. Utenfor åpningstiden er døren utstyrt med en FG-godkjent lås, noe som oppfyller kravene i sikkerhetsforskriftene.

Sikrede viser også til at tyveriet skjedde i løpet av en svært kort periode på ca. 15 min. mellom kl. 12:00 og kl. 12:30, mens ansatte var til stede i ulike rom i lokalene. Dette er en ekstraordinær situasjon. Sikrede mener at de hadde iverksatt alle rimelige tiltak for å sikre lokalet.

Sikrede anfører også at det er inkonsekvent og urettferdig å påberope seg unntaket i vilkårspkt. 5.2.2 etter at foretaket har akseptert delvis erstatning.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar. Da sikrede klagde til kundeombudet, fremkom det nye opplysninger om at lokalene var åpne for publikum. Det følger av pkt. 5.5.2 at forsikringen ikke omfatter skade ved tyveri når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum. Unntaket må leses objektivt. Det er ikke rom for subjektive tolkninger. Foretaket avviser at unntaket kan tolkes slik at unntaket kun gjelder ved ubemannede lokaler. Selv om skaden er unntatt dekning, har foretaket likevel fastholdt erstatningen på 40 %.

Subsidiært, under forutsetningen av at skaden ikke er omfattet av unntaket, fastholder foretaket at erstatningen kan avkortes 40 % grunnet brudd på sikkerhetsforskriftenes pkt. 8.5. Her fremgår det at ytterdører og dører fra fellesareal skal være låst, og dører som ikke er påbudt rømningsvei skal ha FG-godkjent lås.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på ytterligere erstatning etter tyveri.

Sikredes forsikring har følgende unntak:

Skade ved tyveri når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum eller når tyven i dette tidsrom har latt seg låse inne i bygningen, selv om tyveriet har skjedd utenfor åpningstiden. Når lokalene er utstyrt med FG-godkjent, aktivert innbruddsalarm med overføring til alarmstasjon, erstatter If likevel tyveri og skadeverk når uvedkommende urettmessig har latt seg innelåse i bygning i åpningstiden.

Ordlyden «åpent for kunder eller publikum» betyr at lokalet er åpent for offentligheten eller de som kjøper tjenester fra sikrede. Tyveriet skjer altså i åpningstiden. Begrunnelsen for unntaket er at risikoen for tyveri er større når et lokale er åpent for kunder enn når lokalet er låst, jf. også FKN 2010-391. Etter ordlyden omfatter unntaket tyveriet i denne saken.

Sikrede anfører imidlertid at unntaket må leses slik at det må være tale om et ubemannet lokale som er åpent for offentligheten. Nemnda kan ikke se noe grunnlag for en slik tolkning.

Sikrede anfører at foretaket først har bekreftet at skaden er dekket og avkortet erstatningen med 60 %, og senere anfører at hele skaden er unntatt etter pkt. 5.5.2. Foretaket har imidlertid opprettholdt erstatningen på 40 %. Foretaket har altså ikke trukket dekningstilsagnet. Nemnda peker også på at foretaket kan påberope objektive unntak når som helst under saksbehandlingen med mindre det er gitt en dekningsbekreftelse som inkluderer ansvar for unntaket. Verken forsikringsavtaleloven eller vilkårene inneholder tidsfrister for å avvise ansvar med utgangspunkt i objektive ansvarsbegrensninger.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).